

Analyse gestapelde gezinshereniging

De IND heeft onderzocht hoe vaak gestapelde gezinshereniging bij asielstatushouders de afgelopen jaren is voorgekomen.

Aanleiding

In de [Stand van de Uitvoering](#) beschreef de IND in mei 2023 knelpunten in de uitvoering. Een van die knelpunten is het onbedoelde effect van wet- en regelgeving. Nareis op nareis werd als voorbeeld van dat knelpunt benoemd:

De nareisprocedure is bedoeld om leden van het kerngezin – vader, moeder en de kinderen – over te laten komen naar Nederland. We zien dat de nareisprocedure ook wordt gebruikt om andere familieleden hiernaartoe te halen. Dat zijn bijvoorbeeld kinderen die wel bij het kerngezin horen, maar inmiddels op eigen benen staan en een eigen gezin hebben. Het gebeurt dat deze familieleden stellen dat ze nog steeds afhankelijk zijn van het kerngezin. Nadat de IND nareis heeft toegestaan en zij in Nederland zijn, vragen ze zelfstandig asiel aan. De nareisprocedure is hier niet voor bedoeld.

Nareis op nareis

Nareis op nareis is een vorm van gestapelde gezinshereniging. Een asielstatushouder kan nareis aanvragen voor zijn of haar gezinsleden. Het uitgangspunt is dat iemand tot één gezin behoort. Het komt echter voor dat een nareiziger na inreis in Nederland een zelfstandige asielvergunning aanvraagt. Het staat nareizigers immers vrij een zelfstandige asielaanvraag in te dienen. Vervolgens vraagt deze nareiziger zelf nareis aan voor andere gezinsleden: nareis op nareis. Een voorbeeld is een jongvolwassen kind dat als nareiziger is overgekomen en in Nederland vervolgens een aanvraag voor een zelfstandige asielvergunning indient en nareis aanvraagt voor een eigen gezin.

Tot 2020 behandelde de IND de aanvragen voor echtgenoten en partners in de reguliere gezinsherenigingsprocedure. Na een uitspraak van de Afdeling in 2019 is besloten deze zaken niet meer door te verwijzen naar de reguliere gezinsherenigingsprocedure, maar in de nareisprocedure te behandelen.¹

Onwenselijk, maar niet verboden

Nareis op nareis is onwenselijk, omdat nareis is bedoeld voor de hereniging van een gezin dat ontwricht is door de vlucht en niet voor de hereniging van opeenvolgende gezinnen. In de wet of het beleid is dit echter niet verboden.

Aangezien nareis op nareis meestal inhoudt dat de gezinsleden in de eerste nareisprocedure niet de waarheid hebben verteld, ziet de IND dit vaak als misbruik van deze eerste procedure. Immers, als deze informatie bij de IND bekend was geweest, was geen nareis verleend. Nareis is bedoeld voor het herstellen van het kerngezin zoals dat bestond voor de vlucht, terwijl bij nareis op nareis één van de gezinsleden niet (meer) tot het kerngezin behoort en er blijkbaar meerdere gezinnen zijn. Ondanks dat de IND actief inzet op het voorkomen van nareis op nareis – bijvoorbeeld door middel van interviews met nareizigers – blijkt dit niet altijd vooraf te ondervangen.

Handhaving

De IND registreert of sprake is van nareis op nareis via handhavingssignalen. Een handhavingssignaal kan leiden tot het starten van een intrekkingprocedure. Bij nareis op nareis kan achteraf blijken dat de afgeleide asielvergunning (de eerste nareisvergunning) ten onrechte is afgegeven omdat het gezinslid geen deel (meer) uitmaakte van het eerste gezin. De afgeleide asielvergunning kan dan worden ingetrokken. Soms heeft het gezinslid al een zelfstandige asielvergunning. Als dat niet zo is, toetst de IND bij de intrekking alsnog of de vreemdeling hiervoor in aanmerking komt. Omdat veel nareizigers uit risicovolle landen komen, is de kans op een zelfstandige asielvergunning groot. Het intrekken van de afgeleide vergunning heeft dan geen effect op de vreemdeling.

¹ Uitspraak Raad van State van 31 oktober 2019.

De aantallen in de tabellen zijn afgerond op tientallen en betreffen individuele aanvragen (dus 1 aanvraag betekent 1 persoon). Alle cijfers zijn t/m 31 december 2023.

Hoe vaak is nareis op nareis aangevraagd?

	2019	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Aanvragen nareis op nareis	180	120	290	110	170	880

Hoe vaak is nareis op nareis ingewilligd?

	2019	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Inwilligingen nareis op nareis	120	50	130	40	10	350*

* De IND heeft nog niet alle aanvragen beslist. Er staan nog 240 aanvragen open. In periode 2019 tot en met 2022 was ca. 1% van alle ingewilligde nareisaanvragen een ingewilligde nareis op nareisaanvraag.

Gestapelde gezinshereniging op grond van 8 EVRM

Naast nareis op nareis zijn er andere vormen van gestapelde gezinshereniging, zoals op grond van artikel 8 EVRM (recht op gezinsleven). Dit gaat bijvoorbeeld om een minderjarige nareiziger die op aanvraag van één van de ouders, of van een broer of zus, naar Nederland is gekomen en daarna een 8 EVRM aanvraag indient voor de andere ouder die geen onderdeel meer uitmaakt van het gezin van de ouder in Nederland. Dit zijn veelal kinderen uit gebroken gezinnen. Vervolgens kan het kind ook een aanvraag doen voor de overige leden van het nieuwe gezin van die ouder. Of de hertrouwde ouder vraagt zelf om overkomst van zijn of haar nieuwe gezin. Zo kunnen meerdere gezinnen via gestapelde gezinshereniging naar Nederland komen.

Voor gezinsherenigingsaanvragen op grond van artikel 8 EVRM is een zelfstandige asielvergunning niet vereist. Als een gezinslid is ingereisd, kan wel alsnog zelfstandig asiel en vervolgens nareis worden aangevraagd.

Hoe vaak is gezinshereniging aangevraagd door nagereisde broers en zussen van een AMV?

	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Aanvragen nareis door nagereisde broers en zussen van AMV	<10	<10	20	50	70
Aanvragen 8 EVRM door nagereisde broers en zussen van AMV	<10	20	20	10	60
Eindtotaal	10	20	40	60	130

Hoe vaak is gezinshereniging van nagereisde broers en zussen van AMV ingewilligd?

	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Inwilligingen nareis door nagereisde broers en zussen van AMV	<10	<10	<10	<10	20
Inwilligingen 8 EVRM door nagereisde broers en zussen van AMV	<10	<10	-	<10	10
Eindtotaal	<10	<10	<10	<10	30*

* De IND heeft nog niet op alle aanvragen beslist. Er staan nog 80 aanvragen open.

Hoe vaak is 8 EVRM na nareis aangevraagd?

	2019	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Aanvragen gezinshereniging na nareis	330	180	230	180	120	1040

Hoe vaak is 8 EVRM na nareis ingewilligd?

	2019	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Inwilligingen gezinshereniging na nareis	110	50	60	20	<10	250*

* De IND heeft nog niet op alle aanvragen beslist. Er staan nog 190 aanvragen open.

Hoe vaak is nareis na 8 EVRM (die na inreis zelfstandig asiel heeft aangevraagd) ingediend?

	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Aanvragen nareis na 8 EVRM	<10	40	20	40	100

Hoe vaak is nareis na 8 EVRM (die na inreis zelfstandig asiel heeft aangevraagd) ingewilligd?

	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Inwilligingen nareis na 8 EVRM	<10	20	-	<10	20*

* De IND heeft nog niet op alle aanvragen beslist. Er staan nog 50 aanvragen open.

Hoe vaak is 8 EVRM na 8 EVRM bij een asielstatushouder ingediend?

	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Aanvragen 8 EVRM na 8 EVRM	110	70	40	20	240

Hoe vaak is 8 EVRM na 8 EVRM bij een asielstatushouder ingewilligd?

	2020	2021	2022	2023	Eindtotaal
Inwilligingen 8 EVRM na 8 EVRM	70	60	10	-	130*

* De IND heeft nog niet op alle aanvragen beslist. Er staan nog 30 aanvragen open.